

Martin Luther

Martin Luther, kot ustvarjalec evangeličanske vere se je rodil 10.11.1483 v Nemčiji.

Sprva je študiral posvetne znanosti, vendar je poleti leta 1505 blizu njega divjalo neurje. Luther se je prestrašen zaobljubil: »Sveta Ana, če me pustiš živeti, bom postal menih!« Opustil je študij prava in stopil v avguštinski red. Njegovi nauki, izraženi v 95 tezah, ki jih je 29. oktobra 1517 nabil na vrata wittenberške cerkve, so navdahnili reformacijo in nastanek skupin luterancev, protestantov ter drugih. Luthrovo neomajno nasprotovanje katoliški cerkvi je privedlo do izobčenja in proglasitve za krivoverca. Njegov volilni knez Friderik Modri ga je zaščitil tako, da ga je skrila na svojem gradu Wartburg. Tam je Luther dokončal svoj prevod Svetega pisma v nemščino.

Luter je s prevodom Biblije postavil temelje sodobne nemščine. Do takrat je bilo Sveto pismo samo v latinščini in zato preprostim ljudem nerazumljivo

Evangeličanska vera - Luterants

Luteranstvo je krščansko reformacijsko gibanje v ki se je začelo v 16. stoletju. V 19. stoletju se je pojavilo novo luteranstvo in preraslo v luteranstvo 20. stoletja. Luteranstvo povezano z reformacijo in s tem novih krščanskih cerkev, ki ga je začel Martin Luther je 29. oktobra 1517 na vrata wittenberške cerkve nabil 95 tez, v katerih je zarisal ideje o prenovi (Rimskokatoliške) Cerkve. Zlasti ostro je nastopil proti nekaterim praksam, ki so se izoblikovale v Rimskokatoliški Cerkvi v srednjem veku, npr. prodajanje odpustkov za denar, itd... Rimskokatoliška Cerkev ni privolila v predlagano prenavo in je Luthra izobčila, kar je

pripeljalo do pojava novih krščanskih verskih skupnosti, ki jih imenujemo **Luteranske Cerkve** ali **Evangeličanske Cerkve**.

Nekaj Lutrovih tež:

- *Biblija je edini vir božje besede*
- *Odrešitev da le milostni Bog*
- *Od zakramentov prizna le krst in obhajilo*
- *Odklanja čaščenje svetnikov in romanja*
- *Zavrača papežev poslanstvo*

Glavne ideje luterantstva:

- Dogme, ki so jih razglasili papeži in Cerkveni koncili niso obvezujoče. Pravo vero razkriva samo Sveto Pismo
- Glava Cerkve ni papež, pač pa Jezus Kristus
- Za zveličanje niso potrebna dela, ki jih predpisuje Cerkev, in Cerkveni odpustki, pač pa samo vera (*sola fide*).
- Odrešenje človeku podeljuje samo Božja milost (*sola gratia*).
- Obstajata samo dva zakramenta, ki ju je postavil Kristus: krst in sveta večerja (evharistija). Ostale katoliške zakramente so si izmislili pozneje.
- Upoštevati je treba Deset Božjih zapovedi v originalni obliki, vključno z zapovedjo "Ne imej drugih bogov", "Ne moli podob" ipd. Čaščenje svetnikov in podob (ikonodulija) je neprimerno.
- Marijo je treba spoštovati kot Jezusovo mater, neprimerno pa jo je po božje častiti.
- Duhovniški celibat je zahteva papeža, ne pa Jezusa, zato ga ni treba upoštevati.

Evangeličanske cerkve na Slove

Lutrov grb, ki je uradni znak Evangeličanske cerkve

Evangeličanska Cerkev ali Luteranska cerkev je protestantska Cerkev, ki zaobjema 13 cerkvenih občin s približno 18.000 verniki in izhaja neposredno iz reformacijskega gibanja, ki ga je sprožil Martin Luther. Začetki Cerkve segajo v 16.stoletje, ko so reformatorji Primož Trubar, Jurij Dalmatin, Sebastian Krelj ter drugi položili temelj slovenskemu jeziku ter hkrati izdali prve tiskane knjige v slovenščini (katekizmi, Sveto pismo, učbeniki).

Evangeličanska cerkev v Domanjševcih

Slovcem je najbolj znana Evangeličanska Cerkev Augsburške veroizpovedi, ki izhaja neposredno iz Luthrovega gibanja in jo zato imenujemo tudi **Luteranska Cerkev**. V širšem smislu lahko izraz Evangeličanske Cerkve pomeni tudi druge Cerkve, ki izhajajo iz reformacijskega gibanja v 16. stoletju, zlasti Cerkve, ki so nastale na naukih Ulricha Zwinglija in Jeana Calvina - imenujemo jih tudi Evangeličanske Cerkve Helvetske veroizpovedi, Kalvinske Cerkve ali tudi reformirane Evangeličanske Cerkve.

Evangeličanski nauk:

- **Sola fide** - *samo vera* pomeni, da si človek prisluži odrešenje samo z vero, ne pa z dejanji.

- **Sola gratia** - *samo (Božja) milost* pomeni, da je za odrešenje potrebna samo Božja milost, ne pa posebne molitve in dela oziroma odpustki.
- **Solus Christus** - *samo Kristus* pomeni, da je vrhovna avtoriteta vseh vernikov Kristus, ne pa Cerkev ali papež.
- **Sola Scriptura** - *samo Sveto Pismo* pomeni, da je podlaga verovanja samo, kar je zapisano v Svetem Pismu, ne pa tradicija, ki se je izoblikovala v (Rimskokatoliški) Cerkvi.

Nekaj Evangeličanskih cerkva na Slovenskem:

- Apače
- Bodonci
- Hodoš
- Murska Sobota
- Maribor
- Ljubljana
- Lendava